

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 8 kwietnia 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił E. K. prawa do renty socjalnej. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że komisja lekarska orzeczeniem z dnia 26 marca 2015 r. ustaliła, że E. K. nie jest całkowicie niezdolna do pracy i tym samym brak jest podstaw do przyznania jej prawa do renty socjalnej.

W odwołaniu od powyższej decyzji E. K. wskazała, że decyzja nie jest zgodna ze stanem faktycznym.

W odpowiedzi na odwołanie pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego oddalenie.

Na rozprawie w dniu 18 lipca 2016 r. pełnomocnik E. K. wniósł o zawarcie w treści orzeczenia informacji o możliwości wykonywania przez wnioskodawczynię pracy i ograniczenia wykonywania pracy w napięciu nerwowym.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczyni E. K. urodziła się (...). Wnioskodawczyni ma wykształcenie wyższe pedagogiczne. Do dnia 31 marca 2015 r. wnioskodawczyni miała przyznane prawo do renty socjalnej. (okoliczności bezsporne)

Wnioskodawczyni jest osobą o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności (orzeczoną do dnia 31 stycznia 2017 r.). Wnioskodawczyni może wykonywać pracę w warunkach pracy chronionej, poza ciężką pracą fizyczną i pracą przy maszynach w ruchu. (orzeczenie o stopniu niepełnosprawności - k.12 -12 odwrót)

W dniu 30 stycznia 2015 r. E. K. złożyła wniosek o ustalenie prawa do renty socjalnej. (wniosek k.114-114 odwrót plik I akt ZUS)

Lekarz orzecznik po przeprowadzeniu bezpośredniego badania i dokonaniu analizy dokumentacji medycznej rozpoznał u wnioskodawczyni: encefalopatię pourazową pod postacią organicznych zaburzeń osobowości z reakcjami lękowo – depresyjnymi. Orzeczeniem z dnia 2 marca 2015 roku lekarz orzecznik ZUS stwierdził, że ubezpieczona nie jest całkowicie niezdolna do pracy. (opinia lekarska z dnia 2 marca 2015 r. k.88-89 plik II akt ZUS, orzeczenie k. 116-116 odwrót plik I akt ZUS)

Po rozpoznaniu sprzeciwu komisja lekarska uznała, że wnioskodawczyni nie jest całkowicie niezdolna do pracy. (orzeczenie k.126 – 126 odwrót plik I akt ZUS)

U wnioskodawczyni rozpoznano: organiczne zaburzenia lękowo – depresyjne po przebytych (w 2001 r.) urazie czaszkowo – mózgowym, zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa z okresowym zespołem bólowym oraz neuropatię lewego nerwu łokciowego bez objawów porażennych. U wnioskodawczyni nie stwierdzono objawów istotnego ograniczenia sprawności ruchowej w postaci niedowładów czy porażenia kończyn oraz zaburzenia koordynacji ruchowej.

Brak jest podstaw do orzeczenia w stosunku do wnioskodawczyni długotrwałej niezdolności do pracy zawodowej.

(opinia biegłego sądowego neurologa J. Z. k.16-17 odwrót)

W obrazie klinicznym u wnioskodawczyni dominują zaburzenia osobowości, które powodują niewielki organiczny deficyt psychospołeczny. Depresja, lęk i drażliwość mają głównie podłoże reaktywne, ale też i rysy organiczne. Pozytywny wpływ terapii psychologicznej (w wyniku terapii badana podjęła studia) pozwala stwierdzić, że objawy nerwicowe w dużej mierze miały i mają charakter reaktywne. Pewna forma adynamii występująca u wnioskodawczyni niewątpliwie ma negatywny wpływ na codzienne funkcjonowanie. Wnioskodawczyni ma niewielkie trudności w inicjowaniu działania i samoregulacji motywacji, wymaga wspomagania i motywowania do działania. Silna

koncentracja na objawach somatycznych, tendencja do somatyzacji oraz silne poczucie krzywdy powodują, że nadal wymaga wsparcia psychologicznego i psychoterapii. Utrwalone już niewielkie deficyty w zakresie funkcjonowania poznawczego nie przyjmują postaci pourazowego ośpienia i nie powodują całkowitej niezdolności, a jedynie częściową niezdolność do pracy.

Z punktu widzenia neuropsychologicznego brak podstaw do orzeczenia całkowitej niezdolności do pracy, obecnie opiniowana jest osobą częściowo niezdolną do pracy i niezdolność ta ma związek z przebytym w wieku 16 lat urazem głowy.

(opinia biegłego sądowego neuropsychologa M. G. k.33-42)

Wnioskodawczyni jest prawidłowo zorientowana we wszystkich kierunkach, nie zdradza objawów psychotycznych. Nie występują u niej zaburzenia toku i formy myślenia oraz spostrzegania, prezentuje przeciętny zasób wiadomości ogólnych. Wnioskodawczyni przejawia skłonności do reakcji lękowych w sytuacjach odczuwanych jako trudne czy też nowe. U wnioskodawczyni nie występują zakłócenia w myśleniu abstrakcyjnym i przyczynowo – skutkowym. Z uwagi na młody wiek wnioskodawczyni wskazane jest motywowanie jej do zmiany postrzegania własnej osoby i możliwości, w tym także możliwości podjęcia pracy. Dalsze ograniczenie aktywności jedynie do środowiska rodzinnego pogarsza rokowania na przyszłość.

Wnioskodawczyni nie jest całkowicie niezdolna do pracy.

(opinia biegłego sądowego psychiatry S. W. k.47-49)

W stosunku do wnioskodawczyni brak jest dostępnych danych klinicznych, medycznych, które pozwalałyby na rozpoznanie innych schorzeń kardiologicznych niż rozpoznawane w przeszłości zaburzenia rytmu serca (łagodna arytmia pod postacią skurczów dodatkowych oraz tendencji do tachykardii – tj. szybkiej akcji serca). Dostępne badania nie wskazują na istotne zaburzenia rytmu i przewodnictwa. Podobnie USG serca również nie wskazuje na istnienie odchyłeń. Z przyczyn kardiologicznych wnioskodawczyni nie była hospitalizowana, a w chwili obecnej przyjmuje jedynie preparaty magnezu.

Wnioskodawczyni nie jest całkowicie niezdolna do pracy.

(opinia biegłego sądowego kardiologa R. G. k.59-62)

Powyższy stan faktyczny został ustalony na podstawie dowodów z dokumentów w postaci orzeczenia lekarza orzecznika i komisji lekarskiej ZUS, wniosku o przyznanie renty socjalnej oraz opinii lekarskich.

W toku postępowania wnioskodawczyni zakwestionowała ustalenia lekarza orzecznika i komisji lekarskiej ZUS, że nie jest całkowicie niezdolna do pracy.

Celem weryfikacji stanowiska wnioskodawczyni Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych neurologa, neuropsychologa, psychiatry oraz kardiologa.

Złożone w sprawie opinie są jasne, zostały sporządzone przez biegłych o specjalnościach właściwych z punktu widzenia schorzeń, na jakie cierpi wnioskodawczyni, w oparciu analizę przedłożonej dokumentacji lekarskiej i bezpośrednio badanie wnioskodawczyni. Sąd oceniając zgromadzony materiał dowodowy, w pełni uznał wartość dowodową opinii powołanych w sprawie biegłych. W ocenie Sądu złożone do sprawy opinie nie zawierają żadnych braków i wyjaśniają wszystkie okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. Biegli wydali opinie po przeprowadzeniu stosownych badań i analizie dostępnej dokumentacji lekarskiej wnioskodawczyni. Określili schorzenia występujące u niej oraz ocenili ich znaczenie dla jej zdolności do pracy, odnosząc swą ocenę do kwalifikacji zawodowych. Zdaniem Sądu opinie biegłych są rzetelne, zostały sporządzone zgodnie z wymaganiami fachowości i niezbędną wiedzą w zakresie stanowiącym ich przedmiot, a wynikające z nich wnioski są logiczne i prawidłowo uzasadnione.

W ocenie Sądu nie ma podstaw do tego by podważać moc dowodową złożonych opinii, a kwestia całkowitej niezdolności do pracy wnioskodawczyni została dostatecznie wyjaśniona.

Żadna ze stron postępowania nie kwestionowała złożonych w sprawie opinii, ani nie składała dalszych wniosków dowodowych.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie jest niezasadne.

Zgodnie z treścią art.4 ust.1 i 2 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 roku o rencie socjalnej (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz.982) renta socjalna przysługuje osobie pełnoletniej całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało:

- 1) przed ukończeniem 18 roku życia,
- 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej - przed ukończeniem 25 roku życia,
- 3) w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej,

przy czym osobie, która spełnia powyższe warunki przysługuje renta socjalna stała - jeżeli całkowita niezdolność do pracy jest trwała albo renta socjalna okresowa - jeżeli całkowita niezdolność do pracy jest okresowa.

Stosownie do treści art.5 ww. ustawy ustalenia całkowitej niezdolności do pracy dokonuje lekarz orzecznik Zakładu (...), na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2016 roku, poz.887 z późn. zm.)

W myśl art.12 ww. ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu, przy czym całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy. Przy ocenie stopnia i przewidywanego okresu niezdolności do pracy uwzględnia się stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji, możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne (art. 13 ust. 1).

Stosownie do art.14 ust.1 i 2a ww. ustawy o emeryturach i rentach oceny niezdolności do pracy, jej stopnia oraz ustalenia m. in. daty powstania niezdolności do pracy, trwałości niezdolności do pracy, związku przyczynowego niezdolności do pracy z określonymi okolicznościami dokonuje lekarz orzecznik ZUS, od którego orzeczenia osobie zainteresowanej przysługuje sprzeciw do komisji lekarskiej Zakładu w ciągu 14 dni od dnia doręczenia tego orzeczenia.

W niniejszym postępowaniu istota sporu sprowadziła się do rozstrzygnięcia czy wnioskodawczyni jest całkowicie niezdolna do pracy, bowiem od spełnienia przez nią tej podstawowej przesłanki zależało przyznanie jej prawa do renty socjalnej.

Zebrany w niniejszym postępowaniu materiał dowodowy nie pozwolił zakwestionować prawidłowości zaskarżonej przez wnioskodawczynię decyzji. W złożonych opiniach biegli szczegółowo odnieśli się jej do stanu zdrowia i możliwości wykonywania przez wnioskodawczynię pracy zarobkowej. Ze złożonych w niniejszej sprawie opinii wynika, że występujące u wnioskodawczyni schorzenia nie dają podstaw do orzeczenia, że nie może ona wykonywać żadnej pracy zarobkowej.

Podkreślić w tym miejscu należy, że przy ocenie opinii biegłych lekarzy Sąd nie może zająć stanowiska odmiennego, niż wyrażone w opinii, na podstawie własnej oceny stanu faktycznego. Odmienne ustalenie w tej mierze może

być dokonane tylko na podstawie opinii innych biegłych lekarzy, jeżeli ich opinia jest bardziej przekonująca oraz wszechstronnie przedstawia kwestię nasuwającą wątpliwości w sprawie (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 października 1987 roku, II URN 228/87, (...)). Jednakże opinię innego biegłego sądowego Sąd może dopuścić jedynie wtedy, gdy opinia, która została już złożona do sprawy zawiera istotne braki, względnie nie wyjaśnia istotnych okoliczności (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 1974 roku, II CR 817/73, niepubl).

Reasumując, wnioskodawczyni nie spełnia podstawowej przesłanki o jakiej mowa w art.4 ust.1 ww. ustawy o rencie socjalnej i tym samym na podstawie art.477¹§1 k.p.c., Sąd oddalił odwołanie jako niezasadne.

W odniesieniu do wniosku pełnomocnika wnioskodawczyni o odniesienie się w treści wyroku co do kwestii braku możliwości wykonywania przez wnioskodawczynię pracy w napięciu nerwowym wskazać należy, że Sąd nie był władny do odniesienia się do tej kwestii, gdyż nie była ona przedmiotem decyzji. Sąd podziela pogląd wyrażony w wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 17 września 2015 r. (III AUa 56/15 , LEX nr 1842705) zgodnie z którym postępowanie w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych toczy się w trybie odwoławczym od decyzji organu rentowego, co wynika z treści art.476§2 k.p.c. Taki odwoławczy tryb postępowania powoduje, iż sąd powszechny rozpoznając odwołanie wniesione przez stronę postępowania dokonuje kontroli prawidłowości decyzji wydanej przez organ rentowy z punktu widzenia jej zgodności z prawem i równocześnie związany jest jej zakresem. Oznacza to, że przedmiotem postępowania przed sądem ubezpieczeń społecznych nie może być kwestia nie objęta zaskarżoną decyzją.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi wnioskodawczyni.

13 września 2016 r.